

ความรู้ และทัศนคติ ต่อพฤติกรรมความปลอดภัย
กรณีศึกษา การป้องกันโรคประสาทรูเลียมจากเสียงดังจากการทำงาน
บริษัทเนสท์เล่ (โรงงานนวนคร)

พูนลาภ สุนทรวิวัฒนาการ

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการสิ่งแวดล้อม)
คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

พ.ศ. 2550

หัวข้อสารนิพนธ์ : ความรู้ และทัศนคติ ต่อพฤติกรรมความปลอดภัย กรณีศึกษา
การป้องกันโรคประสาทรูเลียมจากเสียงดังจากการทำงาน
บริษัทเนสท์เล่ (โรงงานนวนคร)

โดย : นายพูนลาภ สุนทรวิวัฒนาการ

คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ อนุมัติให้
สารนิพนธ์ (3 หน่วยกิต) ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดมหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
(การจัดการสิ่งแวดล้อม)

รองศาสตราจารย์..... ประจักษ์ ไชยรัตน์
(ดร.บุญจง ขาวสีทริวงษ์)
อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์..... สุรสิทธิ์
(ดร. สุรสิทธิ์ วชิรขจร)
รักษาราชการแทน
คณบดีคณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม

วันที่ 4 6 ๕0

บทคัดย่อ

ชื่อสารนิพนธ์	:	ความรู้ และทัศนคติ ต่อพฤติกรรมความปลอดภัย กรณีศึกษา การป้องกันโรคประสาทรูเสื่อมจากเสียงดังจากการ ทำงาน บริษัทนสท์เล่ (โรงงานนวนคร)
ชื่อผู้เขียน	:	นายพูนลาภ ศูนย์วิวัฒนาการ
ชื่อปริญญา	:	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (การจัดการสิ่งแวดล้อม)
ปีการศึกษา	:	2550

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความรู้ และทัศนคติ ต่อพฤติกรรมป้องกันโรคประสาทรูเสื่อมจากเสียงดังจากการทำงานของลูกจ้าง เปรียบเทียบความรู้และทัศนคติของลูกจ้างที่มีลักษณะส่วนบุคคลแตกต่างกัน และความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการป้องกันโรคประสาทรูเสื่อมจากเสียงดังจากการทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือลูกจ้างของกลุ่มบริษัทนสท์เล่ (โรงงานนวนคร) จำนวน 223 คน การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือแบบสอบถามลักษณะส่วนบุคคล ความรู้เรื่องการป้องกันโรคประสาทรูเสื่อมจากเสียงดังจากการทำงาน ทัศนคติต่อการป้องกันโรคประสาทรูเสื่อมจากเสียงดังจากการทำงาน และพฤติกรรมการป้องกันโรคประสาทรูเสื่อมจากเสียงดังจากการทำงาน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS for Windows

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้และทัศนคติต่อการป้องกันโรคประสาทรูเสื่อมจากเสียงดังจากการทำงานในระดับสูง และมีพฤติกรรมการป้องกันโรคประสาทรูเสื่อมจากเสียงดังจากการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง กลุ่มตัวอย่างที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อายุงาน ตำแหน่งงาน ระดับพนักงานและรายได้แตกต่างกันมีความรู้เรื่องการป้องกันโรคประสาทรูเสื่อมจากเสียงดังจากการทำงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนประสมกรรมฝึกอบรมไม่ก่อให้เกิดความรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ อายุงาน ประเภทพนักงาน รายได้และประสมกรรมอบรม แตกต่างกันมีทัศนคติต่อการป้องกันโรคประสาทรูเสื่อมจากเสียงดังจากการทำงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนเพศ ระดับการศึกษาและตำแหน่งงาน ไม่ก่อให้เกิดทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และไม่พบว่าความรู้กับทัศนคติต่อการป้องกันโรคประสาทรูเสื่อมจากเสียงดังจากการทำงาน มีความสัมพันธ์ กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่พบว่าความรู้กับพฤติกรรมการป้องกันโรคประสาทรูเสื่อมจากเสียงดังจากการทำงาน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่าทัศนคติกับพฤติกรรมการป้องกันโรคประสาทรูเสื่อมจากเสียงดังจากการทำงานมีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Abstract

Title of Research : Knowledge and Attitude to Safety Behaviour: Case Study of Hearing Loss Prevention at Nestle (Navanakorn factory)

Researcher : Poonlarp Soonthornwiwattanakarn

Degree : Master of Science (Environmental Management)

Year : 2007

The objectives of this research were to study the relationship between knowledge and attitude to safety behaviors towards work-related hearing loss prevention, to compare knowledge and attitudes towards work-related hearing loss prevention of employees with different personal backgrounds, and to study relationship between knowledge, attitudes and protection behaviors of hearing loss. There were 223 samples of employees in Nestle (Navanakorn factory). The questionnaire for data collection was divided into 4 parts: personal data, knowledge, attitudes and protection behaviors towards work-related hearing loss. The data were analyzed statistically by using a SPSS computer program for Windows.

Results of the research were shown that a majority of samples had a moderate level of knowledge, attitudes and protection behaviors towards work-related hearing loss. Samples with different sex, age, education, work experience, position, employee type and income had different knowledge and protection behaviors towards work-related hearing loss with statistical significance level of .05. There was no statistical relationship between training experience and knowledge. Samples with different age, work experience, employee type, income and training had different attitudes and protection behaviors towards work-related hearing loss with statistical significance level of .05. However, there was no statistical relationship between sex, education and position to attitudes. It also revealed that there was no relationship between knowledge and protection behaviors at the statistical significance level of .05 when knowledge and attitudes did also not relate to each other with statistical significance level of .05. However, attitudes and protection behaviors had a relationship to each other with statistical significance level of .05.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากบุคคลหลายท่าน ที่กรุณาช่วยเหลือให้ข้อมูลให้คำปรึกษาแนะนำ และให้กำลังใจ ขอขอบพระคุณ รศ. ดร. บุญจง ขาวสิทธิวงษ์ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้ให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็นต่างๆ ในการดำเนินการ และตรวจสอบสารนิพนธ์ทุกขั้นตอนจนเสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความเมตตาเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคณะอาจารย์ทุกท่านของหลักสูตรการจัดการสิ่งแวดล้อม ที่ได้ถ่ายทอด และสร้างความรู้ให้แก่ผู้ศึกษา และขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ทุกท่าน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ ติดต่อประสานงานเป็นอย่างดี ด้วยอภัยยศยไมตรีที่อบอุ่นเป็นกันเอง

ขอขอบคุณ บริษัท เนสท์เล่ (ไทย) จำกัด (โรงงานนวนคร) และบริษัทคอลลีตี้คอฟี โพรดัคท์ส จำกัด (โรงงานนวนคร) ที่ได้ให้โอกาส และข้อมูลต่างๆ แก่ข้าพเจ้าในระหว่างการศึกษา ค้นคว้า ซึ่งข้าพเจ้าได้รับความรู้ และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์มากมาย ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ของบริษัทที่ช่วยเหลือด้านข้อมูล รวมทั้งพนักงานทุกคนที่ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลแบบสอบถามการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ความสำเร็จและความภาคภูมิใจในการทำสารนิพนธ์ เป็นผลมาจากพลังใจที่ผู้วิจัยได้รับจากคุณพ่อ คุณแม่ และทุกคนในครอบครัว ที่เป็นพลังใจอันยิ่งใหญ่จนสำเร็จลุล่วงด้วยดีตามเจตนารมณ์ที่ตั้งไว้

พูนลาภ สุนทรวิวัฒนาการ

ตุลาคม 2550

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	(1)
Abstract.....	(2)
กิตติกรรมประกาศ.....	(3)
สารบัญ.....	(4)
สารบัญตาราง.....	(6)
สารบัญแผนภูมิ.....	(9)
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและแนวคิดในการศึกษา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	8
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	8
1.4 ผลที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
1.5 นิยามศัพท์.....	9
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม.....	12
2.1 แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมสุขภาพ.....	12
2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้	18
2.3 ทฤษฎีการเกี่ยวข้องกับทัศนคติ.....	20
2.4 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโรคจากการทำงาน.....	23
2.5 อันตรายจากเสียงและการป้องกันการเกิดโรคประสาทหูเสื่อมจากเสียงดัง...	33
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	43
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	58
3.1 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	58
3.2 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	59
3.3 สมมติฐาน.....	60

3.4 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	60
3.5 วิธีการศึกษา.....	62
3.6 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	62
3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	68
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	69
4.1 ภูมิหลังพนักงาน ตามลักษณะส่วนบุคคลของลูกจ้างในโรงงาน กลุ่มบริษัทเนสท์เล่ (โรงงานนวนคร).....	69
4.2 ระดับความรู้ ทักษะและพฤติกรรมต่อการป้องกันโรคประสาทรูเชื่อมจากเสียงดังจากการทำงาน ของพนักงานกลุ่มบริษัทเนสท์เล่ (โรงงานนวนคร).....	73
4.3 การทดสอบสมมติฐานทางการวิจัย.....	80
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	99
5.1 สรุปผลการวิจัย และอภิปรายผล.....	99
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	110
บรรณานุกรม.....	116
ภาคผนวก.....	120
ภาคผนวก ก : เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	121
ภาคผนวก ข : กฎกระทรวงแรงงานเรื่อง กำหนดมาตรฐาน ในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับความร้อน แสงสว่าง และเสียง พ.ศ. 2549.....	128
ภาคผนวก ค : ประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง กำหนดชนิดของโรคซึ่งเกิดขึ้นตามลักษณะหรือสภาพของงานหรือเนื่องจากการทำงาน พ.ศ. 2550.....	158
ประวัติผู้วิจัย.....	163

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	มาตรฐานระดับความดังของเสียงตามประกาศกระทรวงมหาดไทย	33
2.2	มาตรฐานระดับความดังของเสียงตามมาตรฐานของสหรัฐอเมริกา.....	34
2.3	มาตรฐานระดับเสียงที่ยอมให้ลูกจ้างได้รับตลอดเวลาการทำงานในแต่ละวัน.....	35
3.1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล.....	62
4.1	จำนวน และ ร้อยละของลูกจ้างจำแนกตาม เพศ อายุ ตำแหน่งงาน ประเภทพนักงาน ระดับการศึกษา อายุงาน รายได้และประสบการณ์การฝึกอบรมการป้องกันโรค ประสาหูเสื่อมจากเสียงดังจากการทำงาน.....	70
4.2	จำนวนและร้อยละของพนักงานกลุ่มบริษัทเนสต์เล่ที่ตอบคำถาม จำแนกตามการ ตอบถูกและผิดรายข้อคำถาม.....	73
4.3	จำนวนและร้อยละของพนักงานกลุ่มบริษัทเนสต์เล่ จำแนกตามระดับความรู้เรื่อง การป้องกัน โรคประสาหูเสื่อมจากเสียงดัง.....	75
4.4	จำนวนและร้อยละของพนักงานกลุ่มบริษัทเนสต์เล่ (โรงงานนวนคร) จำแนกตาม ทัศนคติในการป้องกัน โรคประสาหูเสื่อมจากเสียงดัง.....	75
4.5	จำนวน และร้อยละของพนักงานกลุ่มบริษัทเนสต์เล่ (โรงงานนวนคร) จำแนกตาม ระดับทัศนคติในการป้องกัน โรคประสาหูเสื่อมจากเสียงดัง.....	78
4.6	จำนวนและร้อยละของพนักงานกลุ่มบริษัทเนสต์เล่ จำแนกพฤติกรรมการป้องกันโรค ประสาหูเสื่อมจากเสียงดัง.....	78
4.7	จำนวนและร้อยละของพนักงานกลุ่มบริษัทเนสต์เล่ จำแนกตามระดับพฤติกรรมใน การป้องกัน โรคประสาหูเสื่อมจากเสียงดัง.....	80
4.8	แสดงการเปรียบเทียบความรู้เรื่องการป้องกัน โรคประสาหูเสื่อมจากเสียงดังจากการ ทำงานของลูกจ้างเพศหญิงกับเพศชาย.....	80
4.9	แสดงการเปรียบเทียบความรู้เรื่องการป้องกัน โรคประสาหูเสื่อมจากเสียงดังจากการ ทำงานของลูกจ้างที่มีอายุแตกต่างกัน.....	81
4.10	แสดงการเปรียบเทียบความรู้เรื่องการป้องกัน โรคประสาหูเสื่อมจากเสียงดังจากการ ทำงานของลูกจ้างที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน.....	82

ตารางที่	หน้า
4.11 แสดงการเปรียบเทียบความรู้เรื่องการป้องกันโรคประสาทรูเสื่อมจากเสียงดังจากการทำงานของลูกจ้างที่มีอายุงานแตกต่างกัน.....	83
4.12 แสดงการเปรียบเทียบความรู้เรื่องการป้องกันโรคประสาทรูเสื่อมจากเสียงดังจากการทำงานของลูกจ้างตำแหน่งหัวหน้างานและพนักงาน.....	84
4.13 แสดงการเปรียบเทียบความรู้เรื่องการป้องกันโรคประสาทรูเสื่อมจากเสียงดังจากการทำงานของลูกจ้างที่ประเภทพนักงานแตกต่าง.....	84
4.14 แสดงการเปรียบเทียบความรู้เรื่องการป้องกันโรคประสาทรูเสื่อมจากเสียงดังจากการทำงานของลูกจ้างจำแนกตามรายได้.....	85
4.15 แสดงการเปรียบเทียบความรู้เรื่องการป้องกันโรคประสาทรูเสื่อมจากเสียงดังจากการทำงานของลูกจ้างจำแนกตามมีและไม่มีประสบการณ์การฝึกอบรมเรื่องการป้องกันโรคประสาทรูเสื่อมจากเสียงดังจากการทำงาน.....	86
4.16 แสดงการเปรียบเทียบทัศนคติต่อการป้องกันโรคประสาทรูเสื่อมจากเสียงดังจากการทำงานของลูกจ้างเพศหญิงกับเพศชาย.....	87
4.17 แสดงการเปรียบเทียบทัศนคติต่อการป้องกันโรคประสาทรูเสื่อมจากเสียงดังจากการทำงานของลูกจ้างที่มีอายุแตกต่างกัน.....	87
4.18 แสดงการเปรียบเทียบทัศนคติต่อการป้องกันโรคประสาทรูเสื่อมจากเสียงดังจากการทำงานของลูกจ้างที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน.....	88
4.19 แสดงการเปรียบเทียบทัศนคติต่อการป้องกันโรคประสาทรูเสื่อมจากเสียงดังจากการทำงานของลูกจ้างที่มีอายุงานแตกต่างกัน.....	89
4.20 แสดงการเปรียบเทียบทัศนคติต่อการป้องกันโรคประสาทรูเสื่อมจากเสียงดังจากการทำงานของประเภทลูกจ้างประจำและชั่วคราว.....	90
4.21 แสดงการเปรียบเทียบทัศนคติต่อการป้องกันโรคประสาทรูเสื่อมจากเสียงดังจากการทำงานของลูกจ้างระดับหัวหน้างานและระดับพนักงาน.....	90
4.22 แสดงการเปรียบเทียบทัศนคติการป้องกันโรคประสาทรูเสื่อมจากเสียงดังจากการทำงานของลูกจ้างจำแนกตามรายได้.....	91

ตารางที่	หน้า
4.23 แสดงการเปรียบเทียบทัศนคติต่อการป้องกันโรคประสาทรูเสื่อมจากเสียงดังจากการทำงานของลูกจ้างที่มีและไม่มีประสบการณ์การฝึกอบรมเรื่องการป้องกันการโรคประสาทรูเสื่อมจากเสียงดังจากการทำงาน.....	92
4.24 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เรื่องการป้องกันโรคประสาทรูเสื่อมจากเสียงดังจากการทำงานกับทัศนคติต่อการป้องกันโรคประสาทรูเสื่อมจากเสียงดังจากการทำงานของลูกจ้าง.....	93
4.25 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เรื่องการป้องกันโรคประสาทรูเสื่อมจากเสียงดังจากการทำงานจากการทำงานกับพฤติกรรมการป้องกันโรคประสาทรูเสื่อมจากเสียงดังจากการทำงานจากการทำงานของลูกจ้าง.....	94
4.26 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการป้องกันโรคประสาทรูเสื่อมจากเสียงดังจากการทำงานจากการทำงานกับพฤติกรรมการป้องกันโรคประสาทรูเสื่อมจากเสียงดังจากการทำงานจากการทำงานของลูกจ้าง.....	95
4.27 สรุปการทดลองสมมติฐานทางการวิจัย.....	96

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
1.1 แผนภูมิแสดงสถิติการประสบอันตรายเนื่องจากการทำงานของลูกจ้างทั่วประเทศ.....	2
1.2 แผนภูมิแสดงสถิติการประสบอันตรายเนื่องจากการทำงานของลูกจ้างบริษัทเนสท์เล่ (โรงงานนวนคร)	3
1.3 สถิติการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานจำแนกตามความร้ายแรง และโรคที่เกิดขึ้นตามลักษณะหรือสภาพของงานหรือเนื่องจากการทำงานของลูกจ้างทั่วประเทศ ปี 2549.....	4
1.4 แผนภูมิแสดงสถิติการตรวจสอบสุขภาพพนักงานประจำปี บริษัทเนสท์เล่ (โรงงานนวนคร).....	5
1.5 แผนภูมิแสดงสถิติผลการตรวจวัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพด้านเสียง บริษัทเนสท์เล่ (โรงงานนวนคร).....	6
2.1 รูปแบบความเชื่อด้านสุขภาพใช้ทำนายพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรค.....	17
2.2 ภายวิภาคของหู.....	39
3.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	59